

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	1-й освітньо-професійний
Кафедра	Архітектури	Рік навчання	3-й
Галузь знань	19 "Архітектура та будівництво"	Вид дисципліни	Вибіркова, з циклу професійної підготовки
Спеціальність	191 "Архітектура та містобудування"	Семестри	5-й

АКТУАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ АРХІТЕКТУРНО-ЛАНДШАФТНОГО СЕРЕДОВИЩА

Семестри: 5 (осінній, 01 вересня – 14 грудня 2023 р.)

Викладач	Хороян Наталія Петрівна, доцент каф. арх., PhD (канд. архітектури)
E-mail	nkhor62@gmail.com ; khororian.natalia@ksada.org
Telegram	+38 050 7725514
Заняття	за розкладом, дистанційно – у Class-room за посиланням: https://meet.google.com/fza-cxon-bdi ; https://classroom.google.com/c/NjE5OTk3NDE4Njk5?cjc=lqh54vr Код курсу: lqh54vr
Консультації	за домовленістю
Адреса	61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 2, поверх 3, ауд. 303 (каф. Архітектури)
Телефон	057 706-02-46, кафедра «Архітектури»

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи, тільки у робочі дні.

Умови листування:

- 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (*Актуальні тенденції організації АЛС*);
- 2) в полі тексту листа позначити курс, групу, прізвище та ім'я студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище – завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*

Підсумкові роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані:

- **У Class-room** – обов'язково;
- На ел. скриньку викладача – khororian.natalia@ksada.org
- У месенджері Telegram, у чат групи, що створюється за дисципліною відповідно до поточного навчального року.

Для додаткового опрацювання можливі індивідуальні консультації здобувача (тільки у робочі дні до 18:00) за попереднім зверненням у Telegram-чаті групи.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна посідає важливе місце серед дисциплін підготовки бакалавра архітектури та є такою, що забезпечує світогляд архітектора, який вільно орієнтується у напрямках розвитку сучасної архітектури. Дисципліна базується на вивченні курсів підготовки бакалавра «Історія і культура України», «Історія архітектури та містобудування», а також на здобутому матеріалі історичних та культурологічних дисциплін загальної підготовки здобувача вищої освіти, так само, як і в процесі самостійного вивчення актуальної літератури, ознайомлення з інформаційними інтернет-ресурсами відповідної спрямованості.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Процес засвоєння дисципліни супроводжується веденням конспекту лекцій. Комп'ютерна техніка (ноутбук, проектор тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для вивчення лекційного матеріалу та виконання завдань: Adobe Acrobat Reader, Microsoft Word, CorelDraw, Photoshop, ArchiCAD – або будь яка інша графічна програма. Індивідуальні науково-дослідні завдання та аналітично-графічні роботи виконуються власноруч у відповідній/зручній комп'ютерній програмі.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою дисципліни є ознайомлення здобувачів вищої освіти за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» із змістом та конкретними проявами художнього та інженерно-технічного розвитку протягом останнього десятиріччя ХХ – початку ХХІ ст. в галузі архітектури та містобудування. Введено спеціальні теми, що розкривають природу організаційних форм художньої і архітектурної діяльності та механізми їх розвитку.

Курс спрямовано на розвиток самостійного аналітичного мислення, та творче освоєння історико-культурного масиву відомостей, що відносяться до розуміння механізму розвитку теоретичної думки та її взаємодії з професійною практикою архітектора, розуміння специфічних особливостей розвитку архітектури та концептуальних підходів у сучасний період становлення архітектурної професії. Разом з тим, практичні завдання спрямовують здобувачів до визначення власного ставлення до проявів сучасних трендів, а також розвивають вміння професійної самоподачі (softskills).

Завданнями дисципліни є:

- формування уявлення про основні етапи розвитку сучасної архітектури в контексті світової історії;
- освоєння творчої спадщини майстрів архітектури і містобудування, виявлення теоретичних основ різних стильових напрямків і шкіл;
- показ змін у типах архітектурних форм, конструктивних систем та принципах містобудування, викриття причин цих явищ;
- виявлення індивідуальних підходів та концепцій майстрів сучасної архітектури.

У підсумку вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- про основні періоди розвитку актуальної архітектури;
- про характер еволюції архітектури загалом і окремих її напрямків;
- про еволюцію та походження теоретичних принципів сучасної архітектури, зміну різних концепцій в процесі історичного розвитку архітектурної професії;
- про особливості розвитку різних майстрів архітектури та регіональні особливості архітектури у сучасний період;
- про концептуальні положення у творчості відомих сучасних майстрів, їх теоретичні твори;

вміти:

- визначити основні теоретичні положення у архітектурі різних напрямків;
- виявити час та країну походження споруди;
- описати особливості того чи іншого напрямку або авторської манери;
- розуміти архітектурні та мистецтвознавчі терміни та користуватися ними;
- знайти характерні прояви теорії у стилі, жанрі або творі;
- зазначити приналежність майстра стилістичному напрямку або школі;
- визначити автора споруди, концепції або декларації;
- визначати та пояснювати власні творчі позиції, вести професійні діалоги за темами дисципліни.

КОМПЕТЕНТНОСТІ БАКАЛАВРА, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері містобудування та архітектури, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, на основі застосування сучасних архітектурних теорій та методів, засобів суміжних наук.

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК02. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК07. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК01. Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування.

СК03. Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні України та зарубіжних країн.

СК07. Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі проєктування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-

середовищних і ландшафтних об'єктів.

СК08. Усвідомлення теоретико-методологічних основ архітектурного проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.

СК16. Усвідомлення загальних теоретичних, методичних і творчих засад архітектурного проектування.

ПР02. Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності.

ПР06. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проєктних архітектурно-містобудівних рішень.

ПР09. Розробляти проєкти, здійснювати передпроектний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проектування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів.

ПР16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонованих рішень у сфері містобудування та архітектури.

ПР23. Мати здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Актуальні тенденції організації АЛС» призначена для поглиблення теоретичної підготовки фахівців в галузі архітектури та будівництва, даючи майбутньому бакалавру відомості про природу організаційних форм художньої і архітектурної діяльності та механізми їх розвитку.

Також навчання за цією дисципліною дає здобувачам вищої освіти розуміння механізмів розвитку теоретичної думки та її взаємодії з професійною практикою архітектора, розуміння специфічних особливостей розвитку концептуальних підходів у сучасний період становлення архітектурної професії.

Дисципліна вивчається протягом 5 семестру (3 кредити ECTS, 90 навчальних годин, з них: лекційних – 20 год., практичні/семінарські заняття – 10 год., самостійна робота – 60 год.). Структура дисципліни складається з 2-х змістових модулів. Вивчення курсу завершується диференційованим заліком в кінці семестру.

5-й семестр; 2023-2024 навч. рік				
Модуль 1. Теоретичні погляди на історичні процеси в архітектурі кінця XX – початку XXI сторіч				
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Генеза архітектури модернізму				
Тема	Кількість	Результати навчання	Самостійна робота	Примітки
Тема 1. Введення до дисципліни. Поняття про актуальну архітектуру та тенденції її сучасного розвитку.	2	<ul style="list-style-type: none"> - Поняття про актуальну архітектуру; - Просторово-часові межі актуальної архітектури; - Силабус: актуальність, структура, мета та завдання дисципліни, структура самостійної роботи здобувачів; - Важливі події архітектурного життя та їх вплив на формування новітніх тенденцій в архітектурі, містобудуванні та ландшафтному дизайні - Прітцкерівська премія в архітектурі - Praemium Imperiale (Імператорська премія). - Золота медаль IAA. - Медаль ім. Алвара Аалто. - Міжнародні архітектурні премії. - Архітектурні фестивалі. - Літні павільйони Галереї Серпентайн. 	Робота з конспектом та літературою	
Тема 2. XX сторіччя: крах модернізму, або від «стилю» до трендів	2	<ul style="list-style-type: none"> - витоки та основні напрямки розвитку сучасної архітектури; - головні тренди та майстрів-представників актуальної архітектури, а саме – <ul style="list-style-type: none"> Рем Колхас Заха Хадід Пітер Цумтор BIG Asymptote Architecture MVRDV Стівен Холл 		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Постмодернізм. У пошуках художньої мови				

<p>Тема 3. Категорія «дерево»/ризома. Категорія динаміка.</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - формально-аналітичні методи розуміння процесів в художній культурі (Вельфлін; Бринкман, Ригль, Панофски, Габричевський, В. Глазичев, О. Раппапорт, Хан-Магомедов, Ч. Дженкс, Д. Лібескінд); - композиційні засоби та наукові композиційні категорії; - предметно-просторове середовище та мова архітектурних кодів; - художній образ та культурно-змістовий сенс; - вербальна мова та мова художніх засобів; - ризома – філософська метафора, основа розуміння категорій архітектурної мови; - динаміка – як сутність людського сенсу – «у постійному русі»; - новітні науки – про складні системи (фрактальна геометрія, нелінійна динаміка, неокосмологія, теорія самоорганізації) – зміни системи світогляду; - динаміка – категорія об’ємно-просторової композиції. 		
<p>Тема 4. Категорія масштабність. Категорія тектоніка</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - проблема масштабності в архітектурі кінця ХХ – початку ХХІ ст.; - зміщення концентрації уваги подійного світу у сучасній архітектурі (Ф. Бекон, Роял Ван Лент, Ликайде Хіас, Філіп Будон, А. Буров, Д. Мелодинський, О Раппапорт, І. Араухо, Деррида, ...); - відмова від композиційних доктрин минулих часів – збільшена увага до загальної пластики форми, принижений фактор уваги до людини, до масштабних шкал різних глибин; - архітектурна творчість як «реторсія» – резонанс з культурним оточенням, архітектурні тексти; - Н. Салінгарос про гармонічну організацію діалогу, встановлення зв’язків між індивідом та середовищем; - (Парфенон – хмарочоси періоду ар-деко – скляні хмарочоси сучасної архітектури); - масштаб та семантика храмової архітектури (Айя Софія, Стамбул); - емоційність сучасної архітектури та експерименти з атектонічністю форми; - атектонічність, дематеріалізація, ефемерність художньої форми та порушення логічних зв’язків зовнішнього та внутрішнього просторів. 		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Актуальний урбанізм				
<p>Тема 5. Уяви про сучасне місто. Актуальні урбаністичні концепції.</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - АДГОК-УРБАНІЗМ; - «Рух до споживача»; - Партисипаційне проектування і контестація; - Контекстуалізм, концепція «міста у місті»; - Критична реконструкція»; - містобудівний експеримент у Берліні; - Новий урбанізм; - Концепція креативного міста (Ч. Лендрі); - Холліс Л. «Міська історія» (urbanhistory); - Скотт Маккуайр. Медійне місто. 		

Тема 6. Сучасні погляди на природне середовище. Стратегія сталого розвитку.	2	Екологічна криза. Проблема балансу природного і штучного Сучасна екологія міст. Сучасні послідовники органічної архітектури. Стратегія сталого розвитку. <i>Чотири головних принципи стійкої архітектури.</i> Порівняльна характеристика екотуризму та екоархітектури. Зелена архітектура. Енергоефективна архітектура. Біокліматична архітектура. «Розумні» будинки. Пасивна архітектура. Ленд арт.		
Семінар 1	2	Самостійна робота за темою: «Презентація себе, як архітектора/творчої особистості» <i>мудборд:</i> <i>«я – майбутній архітектор, що мене надихає в сучасній архітектурі?»</i>	20 год. Самостійної роботи	35 балів
	бонус 1:	<i>Оцінюється активність здобувача на практичних заняттях/обговореннях</i>		5 балів
всього за модулем 1:	14 год.		20 год.	40 балів
Модуль 2. Метаморфози сучасної архітектури: ідеологічні основи та фактори впливу, регіональні концепції та спрямування				
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Матеріали та технології як фактори впливу на формоутворення у сучасній архітектурі				
Тема 7 Художній твір чи технологія? Проєкт EVOLO галерея Serpentine, архітектурні конкурси та сучасні напрацювання світу	2	<ul style="list-style-type: none"> - геопластика; - розвиток сучасних конструкцій, конструкції що трансформуються; - розвиток новітніх матеріалів в архітектурі; Бетон, що сам себе лікує. Будинки зі сміття. - світловий дизайн; - «зелена архітектура»; - інклюзивність; - цифровізація, інтерактивність, геймфікація та штучний інтелект в архітектурі; - віртуальна архітектура - архітектура сучасних хмарочосів (зокрема, проєкт EVOLO, хмарочоси Дубаї, Китай...); - пристосування сучасної архітектури до екстремальних умов; - багатоповерхові будівлі з дерева; вогнестійкі будинки з соломи. 		

Тема 8 Актуальні проблеми регіональної архітектури Сучасна архітектура регіонів арабського світу, Японії та Китаю	2	<ul style="list-style-type: none"> - Архітектура Арабських Еміратів - Архітектура Абу Дабі і Дубая. - Мечеть Шейха Заїда. Юсеф Абделку - Проекти «Пальма Джумейра» (АТКІНС). - «Пальма Джебель Алі» (АТКІНС). - «Пальма Дейра» (АТКІНС). - Отелі «Бурж аль Араб», «Джумейра» (СОМ), - Хмарочос «Інфініті Тауер» (СОМ) - Хмарочос «Бурдж-Халіфа» (СОМ) - Ватерфронт Сіті-місто на воді - Арабський аспект у роботах Захи Хадід - Проект будівлі Центрального банку Іраку(Заха Хадід). - Інститут політики та міжнародних відносин імені Іссама Фареса в Бейруті. - Вежа Нілу в Каїрі. - Хмарочоси Signature Towers в Дубаї, ОАЕ. Opus Office Tower в Абу-Дабі, ОАЕ. - Регіональні особливості в проектах японських та китайських архітекторів. - Тадао Андо. - Сігеру Бан. - Тойо Іто. - Ван Шу. - Кадзуо Седзіма і Рюе Нісідзава. - Кенго Кума. 		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. Сенсові базиси сучасної архітектури				
Тема 9. Феномен архітектури. Архітектура як мистецтво. Сучасні феноменологічні концепції архітектури.	2	<ul style="list-style-type: none"> - передумови кризи художньої складової сучасної архітектури; - «жива та мертва» архітектура в концепції О.Г. Раппапорта - художня концепція Пітера Цумтора; - Алваро Сіза; - практична феноменологія Стівена Холла; - сценарний підхід у сучасній архітектурі; - Тадао Андо; - метафоричність та образність як художні прийоми. 		
Тема 10. Методичні аспекти сучасної архітектури Актуальність проектних досліджень у сучасній архітектурній практиці.	2	<ul style="list-style-type: none"> - методологія Рема Кулхаса; - бюро MVRDV; - міждисциплінарний підхід і неприйняття вузько професійного міркування; - "програмна алхімія", компанії BIG; - групи SEBRA (Данія) – проектний підхід; - метод скетчінгу. 		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. Професія архітектора у сучасному читанні				
Тема 11. Міжнародний формат професії, комерціалізація творчості.	2	<ul style="list-style-type: none"> - універсальність професії архітектора; - ландшафтна архітектура, реставрація пам'яток архітектури як специфічні спрямування в архітектурі; - наукова та викладацька діяльності; - «плюси» та «мінуси» професії; - архітектурно-містобудівна бюрократія; - освіта та затребуваність; - влаштування на роботу та кар'єра; - досвід роботи, посада та професійні перспективи зростання. 		

Семінар 2	4	Самостійна робота за темою: «Розвиток навичок породження актуальних архітектурних / містобудівних ідей»: <u>мудборд</u> про ідею вирішення проблеми міста (формально-просторової, просторово-ландшафтної, екологічної, тощо) <i>(треба знайти та ідентифікувати проблему у місті перебування, сформулювати та вивчити її, опрацювати прототипи (за потреби) та проілюструвати підходи, що можуть бути запропоновані для її вирішення; доповісти про сутність проєктної ідеї)</i>	40 год. самостійної роботи	50 балів
бонус 2:		<i>Оцінюється активність здобувача при обговореннях та номінуванні запропонованих мудбордів</i>		10 балів
всього за модулем 2:	16 год		40 год.	60 балів
РАЗОМ ЗА СЕМЕСТР:	30 год.		60 год.	100 балів

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Лекційний курс базується на відомих і доступних теоретичних працях і у той же час розроблений із залученням великого додаткового матеріалу. Особлива увага приділяється опрацюванню основних категорій і понять, що визначають мислення, світогляд майстрів сучасної архітектури і сприйняття художнього твору сучасниками. Введено спеціальні теми, що розкривають природу композиційної логіки та підґрунтя архітектурної та містобудівної творчості і механізми їх розвитку.

Самостійна робота студентів організується таким чином: студенти ведуть конспекти лекцій, отримують презентації та/або ілюстрації лекційного матеріалу, перелік рекомендованої літератури та теми для виконання індивідуальної самостійної роботи. Завдання спрямовані на актуалізацію власної творчості та розвиток soft skills у професійному дискусійному полі.

Семінари (практичні заняття) проводяться у форматі конференцій з колективними обговореннями наданих студентами до уваги групи робіт. До семінарів здобувачі готують власні матеріали за певною темою та презентують їх у форматі короткої ілюстрованої доповіді. Створюється групове обговорення, в ході якого студенти вчаться висловлювати свою точку зору з певного питання, застосовуючи знання, отримані на заняттях з предмету та у власному опрацюванні літератури/інформаційних джерел.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточного оцінювання виконаних самостійних робіт. Контроль засвоєння кожного модулю здійснюється у формі семінару, де оцінюються результати самостійної роботи та активність у обговореннях.

Підсумковий контроль знань здійснюється у формі диференційованого заліку за підсумком виконаних здобувачем самостійних робіт за завданнями курсу. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач кожного семестру – 100 балів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація (внутрішня)	А	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90-100	A	A+	98-100	задовільно	64-74	D
			A	95-97		60-63	E
			A-	90-94	незадовільно	35-59	FX
добре	82-89	B			незадовільно (повторне проходження)	0-34	F
	75-81	C					

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. Організація та проведення занять з дисципліни проводяться відповідно до загальноприйнятих норм і правил поведінки Вищої школи. Викладач координує процес занять, а також сприяє створенню умов щодо необхідного рівня професійної дискусії. Особлива увага приділяється досягненню програмних результатів навчання дисципліни. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не являються перешкодою для реалізації здобувачами вищої освіти процесу навчання.

Викладач створює безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими освітніми потребами (в межах означеної аудиторії).

У разі відраджень, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та здобувачами.

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Під час занять здобувач вищої освіти повинен обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності він має право вийти з аудиторії за дозволом викладача, окрім заліку. На обговореннях, під час групових дискусій вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій логіці та доказах, зібраних під час самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтвержені необхідними документами, попередженням викладача та інформуванням деканату), а також запізнення на заняття. Самостійне відпрацювання теми (вивчення лекційного матеріалу, виконання завдань практичної частини курсу) відбувається неодмінно в разі відсутності здобувача на заняттях з будь-яких причин.

Довгострокова відсутність здобувача на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.

ПОЛІТИКА ЩОДО ДЕДЛАЙНІВ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх роботах: доповідях, статтях, проектних розробках, тезах тощо). Кожен випадок порушення академічної доброчесності розглядається як ситуація, що негативно впливає на рейтинг здобувача і оцінку його роботи. У разі прояву плагіату – копіювання в статті/рефераті чужих матеріалів без посилання на справжнього автора чи оригінал виробу (твору), здобувач не тільки не отримує балів, але й стає суб'єктом обговорення та покарання згідно положення «Про академічну доброчесність у Харківській державній академії дизайну і мистецтв» (<https://ksada.org/doc/polojennya-honesty-2020.pdf>).

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukraiiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>;

<https://saiup.org.ua/novvny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi>

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ КУРСУ (за розкладом 2023-2024 навч. року)

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Години	Рубіжний контроль	Деталі
1	2	3	4	5	6	7
бй семестр						
Модуль 1. Теоретичні погляди на історичні процеси в архітектурі кінця ХХ – початку ХХІ сторіч						
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Генеза архітектури модернізму						
05.09	1	Лекція	Тема 1. Введення до дисципліни. Поняття про актуальну архітектуру та тенденції її сучасного розвитку.	2		<i>Постановка завдання практичної частини.</i>
12.09	2	Лекція	Тема 2. ХХ сторіччя:	2		

			крах модернізму, або від «стилю» до трендів			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Постмодернізм. У пошуках художньої мови						
19.09	3	<i>Лекція</i>	Тема 3. Категорія «дерево»/ризом. Категорія динаміка.	2		
26.09	4	<i>Лекція</i>	Тема 4. Категорія масштабність. Категорія тектоніка	2		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Актуальний урбанізм						
03.10	5	<i>Лекція</i>	Тема 5. Уявлення про сучасне місто. Актуальні урбаністичні концепції.	2		
10.10 17.10		практи чне	Семінар 1: «Презентація себе, як архітектора / творчої особистості»	4	<i>Доповідь / здача самостійн ої роботи. Обговорен ня наданих мудбордів, номінації</i>	Оцінюється аргументованість, унікальність та креативність надання інформації, якість рисунків, загального оформлення, готовність автора до обговорення
			всього за модулем 1:	14 год. аудиторн. роботи	20 год. самостійн. роботи	Мудборд: 35 балів Бонуси: 5 балів Сума (макс.): 40 балів
Модуль 2. Метаморфози сучасної архітектури: ідеологічні основи та фактори впливу, регіональні концепції та спрямування						
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Матеріали та технології як фактори впливу на формоутворення у сучасній архітектурі						
24.10	6	<i>Лекція</i>	Тема 6. Сучасні погляди на природне середовище. Стратегія сталого розвитку.	2		
31.10	7	<i>Лекція</i>	Тема 7 Художній твір чи технологія? Проект EVOLO галерея Serpentine, архітектурні конкурси та сучасні напрацювання світу	2		
07.11	8	<i>Лекція</i>	Тема 8 Актуальні проблеми регіональної архітектури Сучасна архітектура регіонів арабського світу, Японії та Китаю	2		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. Сенсові бази сучасної архітектури						
14.11	9	<i>Лекція</i>	Тема 9. Феномен архітектури. Архітектура як мистецтво. Сучасні феноменологічні концепції архітектури.	2		
21.11	10	<i>Лекція</i>	Тема 10. Методичні аспекти сучасної архітектури. Актуальність проектних досліджень у	2		

			сучасній архітектурній практиці			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. Професія архітектора у сучасному читанні						
28.11 05.12 12.12	11	практичне	Семінар 2: «Розвиток навичок породження актуальних архітектурних / містобудівних ідей»	6	Доповідь / здача самостійної роботи. Обговорення наданих мудбордів, номінації	Оцінюється аргументованість, унікальність та креативність ідей, якість рисунків, загального оформлення, готовність автора до обговорення
			всього за модулем 1:	16 год. аудиторн. роботи	40 год. самостійн. роботи	Мудборд: 50 балів Бонуси: 10 балів Сума (макс.): 60 балів
			РАЗОМ ЗА СЕМЕСТР:	30 год.	60 год.	100 балів

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1-6	Поточний контроль мод. 1: індивідуальна самостійна робота, мудборд	0-35
	Активна участь у семінарі – бонуси	0-5
	Разом за мод. 1:	0-40
7-11	Поточний контроль мод. 2: індивідуальна самостійна робота, мудборд	0-50
	Активна участь у семінарі, потрапляння в номінацію – бонуси	0-10
	Разом за мод. 2:	0-60
	Всього балів за VI семестр:	0-100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Засвоєння матеріалу дисципліни оцінюється сумарно 100 рейтинговими балами.

У модульній індивідуальній самостійній роботі здобувачів оцінюється аргументованість, унікальність та креативність надання інформації та ідей, якість рисунків, загального оформлення, готовність автора до обговорення,

Семінари проводяться за форматом конференції з виступами та обговореннями, використовуючи поняття засвоєними у ході вивчення дисципліни. Активна участь у обговоренні, аргументованому номінуванні наданих робіт та загальна зацікавленість дисципліною оцінюється додатковими балами.

Індивідуальна самостійна робота (35 балів // 50 балів):

A (32-35 // 46-50 балів) – робота виконана на високому графічному рівні, викладення ідеї побудовано логічно, системно та ґрунтовно, роботу викладено у вигляді схем (зображень) та текстів-пояснень власного виробництва та цитат з зазначенням авторів;

B (28-31 // 42-45 балів) – робота виконана на високому графічному рівні, викладення ідеї побудовано логічно та системно у вигляді текстів-пояснень, схеми недостатньо або непослідовно розкривають логіку роботи;

C (25-27 // 36-41 балів) – робота виконана на доброму графічному рівні, викладення ідеї побудовано досить логічно, але не досить обґрунтовано та системно викладено, текстів-пояснень та зображень недостатньо для загального розуміння ідеї мудборду;

D (21-24 // 31-35 балів) – робота виконана на задовільному графічному рівні, викладення ідеї побудовано недостатньо логічно, обґрунтовано та системно, текстів-пояснень та зображень недостатньо для загального розуміння ідеї мудборду;

E (15-20 // 21-30 балів) – робота виконана на незадовільному графічному рівні, ідеї що надані не виявляються життєздатними, необхідні зображення та схеми надані у поганому вигляді, тексти-пояснення надано безсистемно й необґрунтовано;

FX (10-14 // 12-20 балів) – робота виконана незадовільно й не в повному обсязі, здобувач демонструє необізнаність у матеріалах дисципліни та вимогах до завдання, не розуміється на питаннях що обговорювалися у курсі;

F (0-9 // 0-11 балів) – робота не виконана, здобувач демонструє необізнаність у матеріалах дисципліни та вимогах до завдання, не розуміється на питаннях що обговорювалися у курсі, має пропусків занять більше 40% від загального обсягу без поважної причини.

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність здобувача протягом семестру та на семінарах (0-5 та 0-10).

A (5 // 10 балів) – здобувач демонструє високий рівень обізнаності та розуміння матеріалів дисципліни, всебічно оцінює питання, що обговорюється, надає ґрунтовні коментарі та поради щодо контексту бесіди;

B (4,5 // 9 балів) – здобувач демонструє достатньо високий рівень обізнаності та розуміння матеріалів дисципліни, надає деякі коментарі та поради щодо контексту бесіди, демонструє зацікавленість предметом обговорення;

C (4 // 8 балів) – здобувач демонструє обізнаність у матеріалах дисципліни, може надавати деякі коментарі та уточнення щодо контексту бесіди, демонструє зацікавленість предметом обговорення;

D (3,5 // 7 балів) – здобувач демонструє неповну обізнаність у матеріалах дисципліни, вагається наводити власні аргументи, вагається у визначенні головної ідеї у обговоренні, але досить активно намагається включатися у обговорення предмету бесіди, демонструє зацікавленість предметом обговорення;

E (3 // 6 балів) – здобувач демонструє необізнаність у матеріалах дисципліни, не може наводити історичні факти, не визначає головної ідеї у обговоренні, намагається включатися у обговорення предмету бесіди, але не може надати ніякої корисної інформації у зв'язку з предметом обговорення;

FX (2–1 // 4-2 балів) – здобувач демонструє необізнаність у матеріалах дисципліни, не може наводити аргументи, не визначає головної ідеї у обговоренні, не включаться у обговорення предмету бесіди;

F (0 – 1 бал) – здобувач демонструє повну необізнаність у матеріалах дисципліни, не може й не намагається включатися у обговорення предмету бесіди.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Історія архітектури: в 3 ч. : навч. посіб. для студ. архітектур. спец. вищ. навч. закл. Ч. 3 : Сучасна світова архітектура (творчість майстрів) / М. С. Авдєєва, Н. Ю. Авдєєва, В. І. Васильченко, І. О. Солярська. — К. : Освіта України, 2012. — 300 с. : іл. — Бібліогр.: с. 297—299 (940 назв). — ISBN 978-966-188-302-3
2. Тимофієнко В. І. Нариси всесвітньої історії архітектури : У 4 т. Т. 1, кн. 1. Архітектура Стародавнього світу / В. І. Тимофієнко; ред.: В. І. Єжов; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. - К., 2000. - 490 с. - укр.
3. Аалтонен Г. Історія архітектури [пер. з англ. М.Кошкіна]. Х.: Фактор, 2012. 256 с.: іл.
4. Березіна І. В. Історія зарубіжного мистецтва : навч. посіб. для студентів мистец. спец.; М-во освіти і науки України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. Кам'янець-Подільський : Сисин О. В. : Абетка, 2015.
5. Всеобщая история архитектуры в 12-ти томах. Том 11: Архитектура капиталистических стран XX в. / Под редакцией А. В. Иконникова (ответственный редактор), Ю. Ю. Савицкого, Н. П. Былинкина, С. О. Хан-Магомедова, Ю. С. Яралова, Н. Ф. Гуляницкого. — 1973. — 887 с., ил.
6. Черкес Б. С., Лінда С. М. Архітектура сучасності: остання третина XX - початок XXI століть. Навчальний посібник. Друге видання. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 384 с.
7. Вечерський В. Курс історії архітектури. Київ : Вид-во Інституту проблем сучасного мистецтва, 2006. 300 с.
8. Вечерський В. Курс історії архітектури країн Східної Європи. Київ : Вид-во «АртЕк», 2007. 270 с.
9. Попович, М. В. Очерк развития логических идей в культурно-историческом контексте / М. В. Попович. — К.: Наукова думка, 1979. — 144 с.

10. Piotrowski, A. Discipline of architecture / Andrzej Piotrowski, Julia Williams Robinson. – Minneapolis; London: University of Minnesota Press, 2001. – 364 p.
11. Мартыненко А.С., Кудряшова И.В. [Трансляция вернакулярного зодчества в социальных концепциях современной архитектуры](#). – ХНУБА: Науковий вісник будівництва 91, №1, 2018 – с. 61-67
12. Кудряшова И.В. [Способы трансляции народного зодчества в архитектуре модернизма. Ле Корбюзье](#) – К., КНУБА, 2016, вип. 45 – с. 64-74 ISSN 2077-3455
13. Хороян Н. П. Харківська архітектурна школа в період формування й становлення: кінець XIX - перша третина XX ст. : дис. канд. арх. наук / Хороян Наталя Петрівна – Харків, 2015. – 190 с.
14. L. Kachemtseva, N. Khoroian, E. Gella, S. Nikiforova // IOP Conference Series: Materials Science and Engineering (Scopus), 2020 // Innovative component in the creation of the most outstanding greenhouses in the world of XIX - XXI centuries. At the junction of architecture and engineering <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1757-899X/907/1/012015>
15. A Companion to Contemporary Art since 1945. Malden, MA; Oxford; Carlton, Victoria, Australia: Blackwell Publishing, 2006 628 pages https://archive.org/details/companiontoconte0000unse_w9p4
16. Olena Remizova, Natalya Novak [Dialogue of epochs in postmodern urban planning concepts of the late XXth and early XXIst centuries](#) Budownictwo i Architektura. 2018, т.17, №4 <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=755064>
17. Новак Н.В., Ремізова О.І. Семантика ордерної мови в архітектурі постмодернізму другої половини XX – початку XXI століття. Харків: ХНУБА, Науковий вісник будівництва. – 36. наук. пр. 2019 т.98, №4, с. 137-147

Допоміжна література:

1. Ремізова О. І. Поняття про множинність архітектурних мов. // Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті. – Харків, ХХІІІ, 2000, вип. 2 – 3, с. 182 – 188.
2. Eisenman Architects. Selected and Current Works. – The Master Architect Series. – Australia, aaaimage Publishing Group, 1995. – 110 p.
3. [Frampton, Kenneth](#), Rykwert, Joseph: Richard Meier, Architect, Rizzoli, 1998.
4. Jenks Ch. Architecture Today / Jenks Ch. – New York: Harry N. Abrams, inc., Publishers, 1982. – 336 p.
5. [Jencks](#) Ch. Meaning in architecture / [Jencks](#) Ch., [Baird](#) G. / G. Braziller, 1970. – 288 p.
6. Tschumi B. Parc de la Villette, Paris / Tschumi B. // Architectural Design, vol. 58, 1988, № 3-4. - P. 32-37.
7. Venturi R. Learning from Las Vegas / Venturi R., Scott-Brown D. - Cambridge, Mass, 1972.
8. Venturi R. Complexity and contradictions in architecture / Venturi R. - New York, 1966.
9. Venturi R. Ugly and ordinary architecture / Venturi R. // Architectural Forum, vol. 135, 1970, № 5.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/Portal/natural/dprmu/2010_19/21_Demin.pdf
2. Александрович В.С. Архітектура містобудування: веб-сайт. URL: www.dut.edu.ua
3. Національна парламентська бібліотека України: веб-сайт. URL: www.elib.nplu.org
4. Бібліотека КНУБА. Архітектура: веб-сайт. URL: www.library.knuba.edu.ua
5. Архітектура та містобудування: навч. посіб.: веб-сайт. URL: www.shag.com.ua
6. Науковий вісник будівництва – зб. наук. праць ISSN 2311-7257: <https://vestnik-construction.com.ua/uk/arkhiv-visnika.html>